

คอยแม่ตะมาน

พรวีภา เสือสมิง*

*คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 1061
ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี เขตธนบุรี กรุงเทพฯ 10600

ภาพดอกไม้แปลกเล็กๆ หน้าศูนย์วิจัย และฝักอบรมที่สูง ซึ่งมีฉากหลังเป็นยอดคอยหลวงเชียงดาว (ภาพที่ 1) ซึ่งเป็น ขุนเขาที่ยิ่งใหญ่และงดงามด้วยความหลากหลาย จุดประกายฝันให้คณะของพวกเรามุ่งหน้าสู่เชียงใหม่ และมาสู่ปลายทางธรรมชาติที่คอยแม่ตะมาน เพียงเพื่อได้มาเห็นดอกไม้ด้วยตาตัวเองแล้วเก็บบันทึกภาพดอกไม้ที่แสนสวยแต่มีพิษสงร้ายกาจนัก ถ้าเลือกใช้คุณค่าความงามในทางไม่ถูกไม่ควร

จากตัวเมืองเชียงใหม่คณะของเรามุ่งหน้ามาทางอำเภอฝางประมาณ 67 กิโลเมตร จนถึงบ้านแม่ณะ เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ศูนย์วิจัยและฝักอบรมที่สูงป่าเกี๊ยะ คอยแม่ตะมาน ตามทางดินลูกรังที่เป็นหลุมเป็นบ่อคดโค้งขึ้นไปตามสันเขาสูงชันอีก 21 กิโลเมตร จากบ้านแม่ณะขึ้นสู่คอยแม่ตะมานเส้นทางนี้ผ่านบ้านปางโฮ่ง ปางฮ่าง ผ่านทางแยกเข้าหน่วยเด่นหญ้าขัด ซึ่งเป็น

จุดเริ่มต้นเดินเท้าขึ้นสู่ยอดคอยหลวงเชียงดาว ถึงตรงนี้ขับรถมาอีกประมาณ 16 กิโลเมตร ผ่านทางแยกขวาไปโรงเรียนบ้านสันป่าเกี๊ยะ เลยหน่วยจัดการต้นน้ำแม่ตะมานไปอีกนิดเดียวก็ถึงศูนย์วิจัยและฝักอบรมที่สูง ของคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หรือ “ป่าเกี๊ยะ” ซึ่งหมายถึงป่าสน

เพียงก้าวแรกที่ลงจากรถก็สามารถสัมผัสได้ถึงความสดชื่นของอากาศเย็นบนยอดคอย ด้วยอุณหภูมิกำลังพอดีประมาณ 12-16 องศาเซลเซียส ก่อนจะไปเดินเที่ยวชมทัศนียภาพโดยรอบของศูนย์วิจัยฯ ต้องรีบไปติดต่อเรื่องที่พักให้เรียบร้อย แล้วนำสัมภาระเข้าเก็บในห้องพัก จัดแจงเปิดประตูหน้าต่างเพื่อระบายอากาศในห้องให้โปร่งโล่งไม่อับทึบ แต่ทันทีที่ประตูหน้าต่างทุกบานเปิดออกแทบไม่เชื่อสายตา ภาพที่ปรากฏอยู่เบื้องหน้าเวลานี้ ไม่เป็นเพียงแค่แผ่นภาพที่เคยเห็นเหมือนเมื่อกาล

ภาพที่ 1. แปลงดอกฝิ่นจากหลังเป็นยอดคอยหลวงเชิงดาว

ภาพที่ 2. ทิวทัศน์ของคอกยหลวงเชียงดาว

หลงเพลินชมภาพความงามที่ธรรมชาติ
วิจิตรบรรจงสร้างไว้อยู่เป็นนาน แต่อย่างไรก็ไม่
ลืมความตั้งใจที่จะได้มาเห็นดอกฝิ่นที่ปลูกไว้ใน
แปลงทดลอง สอบถามทางเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับ
คำแนะนำด้วยอัธยาศัยอันดียิ่ง เจ้าหน้าที่บอกว่า
คณะของพวกเรา มาช้าไปหน่อยดอกฝิ่นเริ่มโรย
กลายเป็นฝักไปแล้วเสียส่วนใหญ่ แต่ก็ยังมี
ให้เห็นบ้างไม่มากนัก จะมากหรือน้อยไม่เป็นไร
ขอเพียงได้ชื่นชมบ้างก็อิมเอมใจแล้ว ดอกฝิ่น
ดอกเล็กๆ สีขาวและสีม่วงเข้ม (ภาพที่ 3) อวด
ดอกตั้งตรงแทรกตัวอยู่ท่ามกลางแปลงดอกปอปปี้
สีส้มสด ที่ดูจะโดดเด่นไม่น้อย หากความหวัง
พวกเราไม่ดิ่งไว้ที่ดอกฝิ่น คงตื่นตาไปกับเจ้าดอก
ปอปปี้สีส้มบาดตา(ภาพที่ 4) ที่ปลูกไว้มากมาย
ทั่วอาณาบริเวณตลอดเนินเขาลาดระดับกันไป

ในอดีตคอกยหลวงเชียงดาวเป็นแหล่ง
ปลูกฝิ่นแหล่งใหญ่มาก แม้ในปัจจุบันจะมี

นโยบายป้องกันอย่างเข้มข้นเอาจริงจัง
เพียงใดก็ยังคงพบเห็นมีการลักลอบแอบปลูกฝิ่น
อยู่ในหุบเขาลึกพันหุบพันตาเจ้าหน้าที่บ้านเมือง
อยู่เสมอ อย่างในช่วงวันที่คณะพวกเราไป
พักผ่อนก็เห็นมีตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.)
ขึ้นมาเพื่อค้นหาแหล่งปลูกฝิ่นเพื่อทำลายทิ้งเสีย
ก่อนที่จะถูกกริดยงนำไปแปรสภาพเป็นยาเสพติด
ไม่น่าเชื่อว่าดอกไม้กล้วยไม้บางสีสวยนี้จะกลับ
เป็นเสมือนมัจจุราชที่คร่าชีวิตผู้คนที่หลงมัวเมาไป
เสพ ทั้งชื่นชมทั้งสะท่อนใจดอกไม้สวยนี้ใช่
เพียงจะทำลายหากกลับมีคุณค่ายิ่งใหญ่ในทาง
แพทย์ เมื่อเลือกใช้ให้เกิดคุณประโยชน์ยอมให้
คุณค่าสูงส่งต่อมวลมนุษยชาติ และอีกความ
เจ็บปวดคงไม่เกิดขึ้นถ้าใครบางกลุ่มคนจะมีได้
กระทำกันเพียงเพื่อแสวงหาผลประโยชน์สนอง
ความโลภของตนเองอย่างขาดจิตสำนึกต่อ
ประเทศชาติ

ภาพที่ 3. ดอกและผลฝิ่น

ภาพที่ 4. ดอกปอปปี้

ดอกฝิ่นยังคงบอกเล่าเรื่องราวความเจ็บปวดจากอดีตสู่นาคตไปอีกนานเพียงไรไม่มีคำตอบ หากมนุษย์ยังแสวงหาความร่ำรวยบนทางทุกข์ของเพื่อนร่วมโลกอยู่ ส่วนเราเป็นเพียงผู้มุ่งหวังได้ชื่นชมดอกไม้งามบนพื้นโลก คงทำอะไรไม่ได้มากไปกว่าขอให้ความรักในเพื่อนมนุษย์บังเกิดขึ้น เพื่อช่วยหยุดการกระทำเยี่ยงนี้ลงไปได้

ละจากแปลงดอกฝิ่นเราเดินไปชื่นชมกับพันธุ์ไม้ชนิดอื่นกันต่อดีกว่า เริ่มจากโรงเพาะชำกล้วยไม้ โรงเรือนไม้ใหญ่โตนักแต่อัดแน่นด้วยกล้วยไม้หลากชนิด ที่เด่นเป็นต้องยกให้กลุ่มรองเท้านารีหลากชื่อ อย่างรองเท้านารีอินทร์ รองเท้านารีลาว (ภาพที่ 5) รวมถึงชนิดที่มีในประเทศจีนและจากพม่าตอนบน

ออกจากเรือนกล้วยไม้เดินวนเรื่อยมาถึงแปลงปลูกท้อ (ภาพที่ 6) ซึ่งเป็นผลไม้เมืองหนาวที่ปลูกเป็นพื้นที่กว้างไปตามแนวลาดเขา

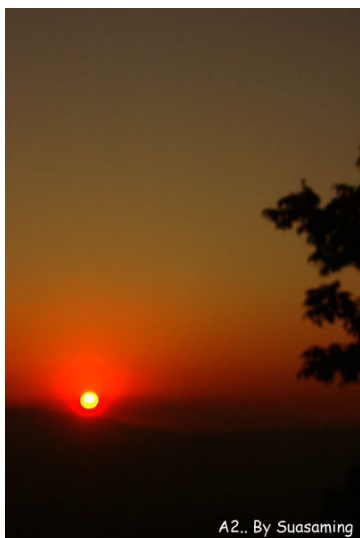
ออกดอกสีชมพูสวยไม่น้อยกว่าดอกไม้อื่นๆ บางต้นก็เริ่มติดผลอ่อนเล็กๆ ให้เห็นบ้างแล้ว เพลินชมธรรมชาติสวยงามหลากหลายมุมมองในศูนย์วิจัยฯ อย่างไม่รู้เบื่อ นอกจากนี้มีมุมมองที่เห็นคอยหลวงเชิงดาวอย่างเต็มตาได้ดีที่สุดแล้ว ที่นี่ยังเป็นจุดชมพระอาทิตย์ขึ้น- ตกที่สวยงามแปลกตาไม่ซ้ำที่ไหนๆ และยังมีจุดชมทะเลหมอกยามเช้าที่ดีมากอีกแห่ง (ภาพที่ 7) เป็นการเดินทางมาเยือนที่คุ้มค่ายิ่งนัก ระยะเวลาที่ไม่ไกลนักแต่สวยงามมากด้วยธรรมชาติหลากหลายสีสรรค์ นี่จึงเป็นอีกหนึ่งความประทับใจไม่รู้เบื่อ หากจะเลือกมาพักผ่อนในช่วงวันที่สับสนเพื่อหลีกเลี่ยงผู้คน หรือในวันพักผ่อนสบายๆ ได้สวนเสเฮฮา กับเพื่อนสนิทมิตรสหาย และแสนโรแมนติกเมื่อยามได้มากับคนรู้ใจ หากคุณมีโอกาสได้มาเยือนคงไม่พลาดที่จะกลับมาเยือนอีกครั้งอย่างแน่นอน

ภาพที่ 5. กล้วยไม้รองเท้านารี

ภาพที่ 6. ผลและดอกท้อ

ภาพที่ 7. พระอาทิตย์ตกดินและทะเลหมอกที่คอยหลวงเชียงดาว

ข้อมูลการเดินทางไปคอยแม่ตะมาน

จากตัวเมืองเชียงใหม่ใช้เส้นทาง เชียงใหม่-ฝาง มาประมาณ 67 กิโลเมตร เลี้ยว ซ้ายบริเวณบ้านแม่ตะมาน เข้ามาอีก 21 กิโลเมตร ถึง ศูนย์วิจัยและอบรมที่สูงป่าเกี๊ยะ คอยแม่ตะมาน ระยะทางช่วงนี้เป็นทางดินขึ้นเขา สูงชัน และเป็นหลุมเป็นบ่อต้องขับรถขับเคลื้อน 4 ล้อ เท่านั้น ถ้ามาในช่วงหน้าฝนหรือมีหมอกกลางจัด เส้นทางเปียกชื้นจะลื่นมากต้องใช้ความระมัดระวังในการขับรถเป็นพิเศษ

สถานที่พัก

- ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมที่สูง คณะ เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีบริการ บ้านพักพร้อมเครื่องนอน ราคาประหยัดห้องละ 300 บาทต่อคืน หนึ่งห้องมี 6 เตียง หรือจะกาง เต็นท์พักแรมก็ได้

- หน่วยจัดการต้นน้ำแม่ตะมานใช้เส้นทาง เดียวกัน ระยะทาง 20 กิโลเมตร ติดต่อที่พักได้ที่ ส่วนอนุรักษ์ต้นน้ำกระทรวงเกษตร บางเขน กรุงเทพฯ โทร. (02) 579 2810 และ (02) 579 7587